

D.P.D. 1191
Warszawa, dnia 9 marca 2016 r.

**MINISTERSTWO
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej**

Elżbieta Bojanowska
Podsekretarz Stanu

DPS-V.5111.5.25(2).2016.WW

[Signature]
SEKRETARZ STANU
w Ministerstwie Zdrowia
Jarosław Pinkas

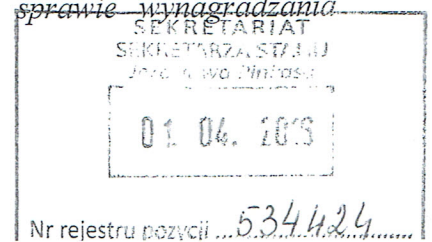
Pan
Jarosław Pinkas
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Zdrowia

Szanowny Panie Ministrze

Odpowiadając na pismo z dnia 10 marca 20156 r., znak PP-WPS.073.2.2016/MP, dotyczące wystąpienia Przewodniczącej Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy w sprawie wynagrodzenia pielęgniarek i położnych, w tym zatrudnionych w żłobkach, placówkach opiekuńczo-wychowawczych i DPS, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przekazuje poniższe wyjaśnienia.

Zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2016 r. poz. 157) prowadzenie i zapewnienie miejsc w gminnych żłobkach należy do zadań własnych gminy.

Opiekunem w żłobku lub klubie dziecięcym może być osoba posiadająca kwalifikacje: pielęgniarki, położnej, opiekunki dziecięcej, nauczyciela wychowania przedszkolnego, nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej lub pedagoga opiekuńczo-wychowawczego (art. 16 ust. 1 ww. ustawy). Ponadto w żłobku, do którego uczęszcza więcej niż dwadzieścioro dzieci, zatrudnia się przynajmniej jedną pielęgniarkę lub położną (art. 15 ust. 3 ww. ustawy). W sytuacji, gdy pielęgniarki lub położne zostają zatrudnione w gminnym żłobku lub klubie dziecięcym, stają się one pracownikami samorządowymi i podlegają przepisom ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1202, ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1786).

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej aktywnie wspiera tworzenie, a także funkcjonowanie miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 (gminnych oraz zakładanych przez podmioty niegminne), poprzez resortowy program rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 – „Maluch”. Na ww. program w latach 2011-2015 wydano 472,2 mln zł, z tego w 2011 r. - ok. 18 mln zł, w 2012 r. niemal 100 mln zł, w 2013 r. i 2014 r. – po 101 mln zł, w 2015 r. - 151 mln zł. Z ww. środków utworzono ok. 12,5 tys. nowych miejsc opieki na dziećmi w wieku do lat 3 oraz dofinansowano łącznie ok. 70 tys. miejsc już istniejących. W 2016 r. wysokość środków na program Maluch wynosi 151 mln zł, co na podstawie zakwalifikowanych ofert ma pozwolić na utworzenie kolejnych ok. 5,6 tys. nowych miejsc opieki oraz dofinansować ok. 35,3 tys. miejsc utworzonych w latach wcześniejszych w ramach programu.

Natomiast kwalifikacje osób pracujących z dziećmi w placówce opiekuńczo-wychowawczej określone zostały w art. 98 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* (Dz.U. z 2015 r. poz.332, z późn. zm.). Z przepisu tego wynika, że placówka opiekuńczo-wychowawcza co do zasady nie zatrudnia pielęgniarek.

Jednakże art. 225 przywołanej ustawy wprowadził do ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. *o działalności leczniczej* nowe brzmienie art. 3 ust. 4, zgodnie z którym w ramach struktury organizacyjnej podmiotu leczniczego może zostać wydzielona jednostka organizacyjna, w celu udzielania świadczeń zdrowotnych wychowankom regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych lub interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych, zlokalizowana na terenie tych podmiotów.

Należy również zaznaczyć, że zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej* (Dz. U. z 2015 r. poz. 163, ze zm.) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej o zasięgu gminnym należy do zadań własnych gminy, a prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym – do zadań własnych powiatu.

W sytuacji gdy dom pomocy społecznej decyduje się na świadczenie usług pielęgniarских na swoim terenie, a więc także i na zatrudnianie pielęgniarek, stają się one pracownikami samorządowymi i podlegają przepisom przywołanym powyżej: ustawy *o pracownikach samorządowych* oraz rozporządzenia *w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych*. Zatem również pracownicy domów pomocy społecznej, prowadzonych przez samorządy, w tym pielęgniarki i położne, są zatrudniani i wynagradzani ze środków pochodzących z budżetów tych samorządów zgodnie z przyjętym w jednostce regulaminem wynagradzania.

Rozporządzenie Rady Ministrów określa jedynie minimalne miesięczne poziomy wynagrodzenia zasadniczego dla poszczególnych stanowisk pracowników samorządowych oraz minimalne wymagania kwalifikacyjne niezbędne do wykonywania pracy na tych stanowiskach. Tzw. widełki zaszerogowania oraz możliwość tworzenia przez pracodawcę funduszu premii i funduszu nagród pozwalają mu na elastyczne tworzenie zakładowej polityki płacowej, uwzględniającej nie tylko specyfikę pracy każdej grupy pracowników oraz zwiększające się zakresy obowiązków, którymi są oni obciążani, ale również możliwości finansowe samorządu.

Ponadto należy zauważyć, że obowiązujące przepisy ustawy *o działalności leczniczej* dają możliwość wydzielenia – w ramach struktury organizacyjnej podmiotu leczniczego – jednostki organizacyjnej w celu świadczenia usług zdrowotnych także na terenie domu pomocy społecznej. Niestety w praktyce takie działania nie są podejmowane przez podmioty lecznicze, mimo że wzrosły środki przeznaczone na świadczenia opieki zdrowotnej dla mieszkańców DPS. Na podstawie Zarządzenia Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia Nr 69/2013/DSOZ z dnia 27 listopada 2013 r. w *sprawie określenia warunków zawierania i realizacji umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju: podstawowa opieka zdrowotna* (Zarządzenie Nr 32/2015/BP z dnia 29 czerwca 2015r.) stawka kapitacyjna dla podopiecznych domów pomocy społecznej zadeklarowanych do lekarza podstawowej opieki zdrowotnej wzrosła i obecnie wynosi 2,5, a do pielęgniarki – 3,5. Zatem możliwe jest, aby pielęgniarki wykorzystywały obowiązujące – w obszarze opieki zdrowotnej - rozwiązania prawne i świadczyły swoje usługi w domach pomocy społecznej mając podpisane odpowiednie umowy z NFZ na świadczenia opieki długoterminowej. Niestety same pielęgniarki, szczególnie te z dłuższym stażem pracy, rzadko są zainteresowane takim rozwiązaniem.

W wyniku działań Ministerstwa w projekcie ustawy budżetowej na rok 2016 zaplanowano, że dotacje z budżetu państwa na domy pomocy społecznej będą wyższe niż dotychczas, co zdarzyło się po raz pierwszy od wielu lat. Przeciętna wysokość dotacji dla województwa wyniesie prawie 103% dotacji w roku 2015, a w żadnym województwie nie będą one niższe niż 100%. W sytuacji zmniejszającej się liczby mieszkańców skierowanych na tzw. „starych zasadach” zapewne wpłynie to na zwiększenie średniej wojewódzkiej kwoty dotacji na jednego mieszkańca w stosunku do roku poprzedniego. Ponadto wojewodowie, w trakcie roku budżetowego - w przypadku oszczędności finansowych - dokonują przeniesień środków między paragrafami, umożliwiając między innymi wyższe finansowanie domów pomocy społecznej, dzięki czemu podwyższenie wynagrodzeń pracowników tych jednostek mogłoby okazać się realne.

Należy także podkreślić, że w dniu 3 marca br. w siedzibie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej odbyło się spotkanie Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej i Podsekretarza Stanu w MRPiPS z przedstawicielkami Zarządu Krajowego Ogólnopolskiego Związku Pielęgniarek i Położnych w sprawie sytuacji zawodowej pielęgniarek zatrudnionych w domach pomocy społecznej. Kwestie przedstawione przez stronę związkową na tym spotkaniu należeć będą do zagadnień omawianych m. in. z dyrektorami wydziałów polityki społecznej urzędów wojewódzkich, które realizują zadania wojewodów w zakresie nadzoru nad realizacją zadań samorządów, w tym nad jakością usług świadczonych w domach pomocy społecznej.

2 pozostaniem

PODSEKRETARZ STANU

Elżbieta Bojanowska

Elżbieta Bojanowska